TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MÄKELÄ,
SULO SYVÄNEN.

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistoväsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Ja mikä se käytännöllisyys olisi?

Vaikka emme aiokaan antautua unionistisen ja sosialistisen liikkeen suhdekysymystä nyt pohtimaan, kuten mainitsimme jo nimimerkki "Eskolle" osottamassamme huomautuksessa, kajoamme tässä lehdessä julaistuun nimimerkki "K. K:n" kirjotukseen sikäli kuin sitä ei nykyisin voi välttää.

Kysymyksessä on sosialistipuolueen asettuminen A. F. of Laborin toimintaa tukemaan **sellaisena kuin se nykyisin ilmenee.** Meidän käsittääksemme voi yhteistoiminta tulla kysymykseen vain kahdella edellytykseliä, joko sosialistipuolue muuttuu jonkinlaiseksi Englannin Työväenpuolueen kaltaiseksi ei-kumouksselliseksi reformipuolueeksi, tai A. F. of Labor tunnustaa luokkataistelun ja kapitalistisen järjestelmän poistamisen välttämättömyyden.

Merkit viittaavat kylläkin siihen, että täällä tullaan, kuten olemme jo useat kerrat huomauttaneet, läheisessä tulevaisuudessa ratkaisemaan kysymys yllämainitunlaisen työväenpuolueen perustamisesta, jolloin luonnollisesti sosialisteilla on edessään kysymys, jäädäkö sen ulkopuolelle erikoisena sosialistipuolueena tai mennäkö sen mukana toivolla että sisäpuolella tehtävä kasvatustyö on tehokkaampaa. Mutta siitä kysymyksestä ei nyt tarvitse väitellä: ennättää sen sittenkin kun se tulee käytännöllisesti ratkaistavaksi.

Nimimerkki "K. K:n" kirjotuksen suhteen haluamme huomauttaa kuitenkin sen, että on sitä sosialistien puolelta koetettu taistella American Federation of Laborissa sisäpuolellakin, eikä suinkaan hajottavasti. Ja samaa menettelyä käytetään vieläkin. Mahdollisesti jotkut, ja joidenkin mielestä, ovat taistelleet väärillä menettelytavoilla, mutta huomattava on myöskin, että Gompersin taholta on tehty kaikki mitä suinkin on voitu **kaikenlaisen** sosialistien taholta tehdyn agitatsionin tukahuttamiseksi, niin että eivät ne "pahat" sosialistit sentään yksin ole syyllisiä välien huonouteen. Ja kukaan tuskin ottanee väittääkseen, etteikö Gompersin toiminta olisi työläisille vastaista.

Köyhyys ja armeliaisuus

Yksityisen hyväntekeväisyyden aate on kapitalistisen järjestelmän vallitessa muuttunut miltei vieläkin ruusunkarvaisemmaksi kuin se on ollut sitä ennen. Yhteiskunnan alaluokan — köyhäliston — keskuudessa aina vallinnut hätä ja kurjuus on kaikkina aikoina herättänyt huomiota rikastenkin keskuudessa. Hädänalaisen avustamista on kaikkina aikoina pidetty jalona tekona.

Mutta vasta uuden ajan työväenliike — ja ainoastaan sosialistinen liike — on tieteellisesti selvittänyt köyhyyden perussyyt. Sitä ennen oli köyhyys ja kurjuus vain yksinkertaisesti köyhyyttä ja kurjuutta, jonka selitettiin etupäässä johtuvan asianomaisten synneistä, onnettomuuksista ja milloin mistäkin sattumasta, mutta ei yhteiskunnallisista suhteista.

Sosialistisen mailmankatsomuksen mukaan köyhyys ja kurjuus ovat yhteiskunnallisten suhteitten ilmauksia, pettämättömiä merkkejä siitä, että yhteiskunnassamme vallitsevat luokkasuhteet, joiden alaisena osan väestöstä on pakko elää alituisessa kurjuudessa, koska osa elää valtavassa yleliisyydessä.

Köyhyys on armeliaisuuden harjottajalle välttämätön; milläs heläsydäminen rouvasihminen, jonka ei sovi haukkua palvelijaansakaan pois ainakaan enempää kuin kerran viikossa, voisi hyväsydämisyyttään osottaa, ellei olisi olemassa köyhiä, joille murujen ja luiden heitteleminen riittää aiheuttamaan ihailua ja kiitollisuutta, vieläpä tukeakin rouvasväenyhdistysten luokkavalta tukeville toimenpiteille.

Työttömyyden aiheuttaman puutteen avustaminen saattaa toisinaan tulla jonkun armeliaisuuslaitoksen taholta kysymykseen, **mutta ei milloinkaan sellaisen puutteen, joka johtuu esim. taistelusta parempien olosuhteitten saavuttamiseksi.** Jos avustusta pyytävä ei ota vastaan tarjottua työtä, joka poikkeuksetta on mitä huonoimmin palkittua, tai sitte jotain rehelliselle työläiselle sopimatonta tointa, kuten lakkotapauksissa rikkuriksi meneminen, kaikenlainen kätyröiminen j.n.e., niin avustuksesta ei ole kysymystäkään, vaan saa pyytäjä kuulla luokalleen uskollisen porvariston ajatukset sellaisesta työläisestä, joka niinikään taistelee luokkansa etujen puolesta.

Köyhyys on yhteiskunnallisten luokkavastakohtien synnyttämä niin yksinomaisesti, että mikäli sitä muista syistä aiheutuu, ei sitä oikeastaan kannata ottaa ollenkaan huomioon. Ja ellei se sitä olisi, niin se olisi poistettavissa melkeinpä säälillä ja pienellä keskinäisellä avustuksella. Nyt se sitävastoin ei ole poistettavissa edes palkankorotuksella, ei työpäivän lyhennyksellä, puhumattakaan vapaaehtoisesta armeliaisuudesta.

Samat yhteiskunnalliset suhteet, jotka tekevät köyhyyden mahdolliseksi, tekevät armeliaisuuden harjottamisenkin mahdolliseksi, sillä ellei toisilla olisi liian paljon varallisuutta, ei toisilla olisi puutetta. Luonnollistahan siis on, että vain näiden suhteiden muuttaminen tekee mahdolliseksi köyhyyden poistamisen.

Sosialistisessakin liikkeessä harjotetaan hyväntekeväisyyttä, mutta kokonaan toisessa hengessä; se tapahtuu keskinäisen avustuksen nimessä. Valveutunut työväestö tietää, että yhteiskunnalliset suhteet ajavat usein yksityisiä työläisiä puutteenalaiseen asemaan, jossa toisten avustus on välttämätöntä. Mutta kun sen keskuudessa annetaan avustusta, ei siitä odoteta vastapalkkioksi sitä alentavaa kiitollisuutta ja matelevaisuutta, joka porvaristopiireissä on avustuksen annon ensimäinen ehto.

Keskinäiset avustusyhdistykset työväestönkin keskuudessa, sellaiset laitokset kuin useanlaiset veljeysseurat ja muut samanlaiset yhdistykset, ovat tarkotetut poistamaan pakkoa alistua yksityisen armeliaisuuden alentavan ja rappeuttavan vaikutuksen alaisuuteen. Mutta kun sellaisten yhdistysten jäsenistö on enimmäkseen vanhoillista ja luokkasuhteita tuntematonta väkeä, niin näillä liitoillakaan ei ole sitä yhteiskunnallista merkitystä, mikä niillä työväestön laitoksina tulisi olla. Niiden keskuudessa ei olla selvillä sen epäkohdan syistä, jota vastaan ollaan suojaa hakemassa. Ne ottavat köyhyyden ja puutteen luonnollisena eikä yhteiskunnallisena seurauksena ja tietäen luonnonlakeja vastaan taistelemisen turhaksi, koettavat sopeutua oloihin pyrkimättä niitä muuttamaan.

Köyhyytensä tunnustaminen ei suinkaan ole työläiselle mikään häpeä, mutta sen luonnonlakien mukaisena välttämättömyytenä ja työläiselle kuuluvana olotilana omaksuminen ja sen alle nöyränä alistuminen on rikos työväestön luokkaetuja vastaan. Ylimielinen köyhyytensä salaaminen näyttää enemmän naurettavalta ja tarpeettomalta sellaisten työläisten mielestä, jotka käsittävät köyhyyden riistojärjestelmän synnyttämäksi ja näkevät siinä, kuten sanottu, yhteiskunnalliset suhteet sellaisena kuin ne kapitalismin vallitessa välttämättömästi esiintyvät, eikä köyhyyttä ainoastaan paljaana abstraktisena ilmiönä.

MAILMANKATSOMUKSIA

TERVAPYTTY-LAILLISUUS

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 23, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

näkyy jo alkavan arveluttaa eräitä porvarillisiakin piirejä. Niinpä kirjotti Oregon Journal asiasta taanoin:

"Tukka ristin muotoon leikattuna tavattiin sveitsiläinen Henry Zang puuhun köytettynä oikeustalon pihalta San Rafaelissa, Cal. Naamioidut yöratsastajat olivat uhanneet hänelle pahempia seurauksia, jos hän vielä lausuu saksalaismielisiä huomautuksia.

"Niskottelulaki on läpässyt kongressin molemmissa huoneissa ja tulee kohta olemaan täydessä voimassaan. Siinä on täysi vastamyrkky saksalaismielisyydelle. Jos rahvas sensijaan että ottaa oikeuden omaan käteensä, antaa tarpeelliset tiedot piirisyyttäjille, selviydytään saksalaismielisyydestä vähillä vehkeillä ja asianmukaisesti, laillisella ja sivistyneellä tavalla.

"Uusi asetus on eräissä suhteissa ankarampi kuin mikään Amerikassa ennen laadittu laki. Se antaa hallituskoneistolle joka suhteessa täysin riittävän vallan. Nyt ei ole mitään syytä kansalaisilla toimia lain ulkopuolella.

"On tullut melko selville, että Robert Prager oli syytön. Mutta rahvas hirtti hänet saksalaismielisyydestä syytettynä. Tuohon lynkkaukseen osaaottaneitten mielellä ja tunnolla se seikka tulee olemaan kamalana painajaisena heidän loppikänsä.

"Pragerin lynkkaus on oleva pelottavan vaikuttava ase hoilotettavaksi Saksassa ja muissa maissa näytteenä amerikalaisesta hirmuisuudesta. Lynkkaaminen on Amerikan kansallissynti. Sitä ei käytetä muissa sivistysmaissa, paitsi juutalaisvainoissa Venäjällä. Turkki kyllä raatelee armeenialaisia ja kreikkalaisia, mutta eihän Turkkia pidetäkään sivistysmaana. Eihän Italia, Ranska eikä Englanti oli lynkkauksilla tahrattu, niinkuin Amerikka on.

"Me olemme mailman pahimmat rikkojat tässä lain väkiraiskauksessa. Meillä ei ole varaa kylvää niitä vihan siemeniä ja avata niitä turvattomuuden hetteitä, jotka aiheutuvat lynkkauksista ja muista rahvaan väkivallantöistä.

"Me yhdyimme sotaan tehdäksemme mailman turvalliseksi kansanvallalle. Laittakaamme myös kansanvalta turvalliseksi kaikille siinä eläville."

Oikeusministeri varottaa.

"Joka isänmaallisuuden nimessä ottaa osaa lynkkaukseen," selitti yleissyyttäjä Gregory eräässä haastattelussa, "tekee paljoa pahemman kuin väkivallantyön jotakuta saksalaismielisyydestä syytettyä henkilöä kohtaan. Hän samalla lynkkaa maamme lain.

"Näin epäoikeutetusti kietoutuessaan Yhdysvaltain lipun turviin, hän aiheuttaa kuolettavia iskuja Saksassa vankina oleville sotilaillemme.

"Tavallisesti väittää lynkkausrahvas toimivansa oikeuden nimessä. Usein on kuitenkin rahvaan johtajilla kiihottimena pelkkä vihamielisyys jotakuta henkilöä vastaan.

"Maassamme asuu noin puolitoista miljoonaa täysi-ikäistä ulkomaalaista miestä, lukuunottamatta naisia ja lapsia. Kokonaisen vuoden olemme jo olleet sodassa, eikä missään ole näkynyt mitään merkkiä järjestetystä vastarinnasta hallitusta vastaan. Se todistaa, että laillisuus maassamme vallitsee.

"Niin ollen ei rahvaan väkivallantöitä voida millään puolustaa. Lynkkaukset, terva ja höyhenet ovat häpeäksi maallemme ja saattavat vaaraan ne sotamiehemme, jotka Ranskassa joutuvat saksalaisten vangiksi."

ANSAITTU VAHINKO.

Montrealin poliisi ei suurestikaan sääli Michael McDonaldia, vaikka hänelle tulikin tuntuva vahinko. Kun mies on niin älytön, arvelee poliisi, että kävelee ympäri kaupunkia, viejäpä pahamaineisimmalla alueella, $36,000 housuntaskussaan, ei ole ollenkaan liikaa, vaikka hän niistä kolmannen osan menettääkin. McDonaldille kävi siliä lailla. Hän oli myynyt omistamansa Balmoral-hotellin ja erään lakimiehen konttorista lähteissään pistänyt taskuunsa 36 kappaletta tuhannen dollarin seteleitä. 24 niistä oli housujen toisessa takataskussa ja 12 toisessa. Näin varustettuna käveli mies kaupungin "punavalopiirin" läpi. Siellä häntä tervehti muuan nuori naikkonen, joka pisti kätensä hänen vyötäreilleen ja muutaman silmänräpäyksen häntä syleiltyään katosi lähellä odottelevaan automobiiliin, nykästyään tuon 12 tuhannen dollarin seteliä sisältävän käärön mukaansa. McDonald ilmotti asian poliisille, ja muuan naikonen onkin vangittu, mutta hän kieltää syyllisyytensä. Poliisi etsii nyt naisen apuna olleita miehiä. McDonald arvelee, että rosvot yrittäisivät jossakin pankissa vaihtaa jotakuta noista tuhannen dollarin seteleistä ja siten joutuisivat kiinni.

"Onnellaan" lentäjiä.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 23, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lentäjillä on semmoinen "onnen poikien" maine, varsinkin Italiassa, että italialaiset sotilaat usein tulevat lentäjien leiripaikoille koskettelemaan heitä, jotta heihinkin tarttuisi sama hyvä onni. Parhaita juttuja siellä on kertomus erään californialaisen ilmailijan seikkailuista eksyksissä ensin pilvissä ja sitte kaukana keski-Italiassa. Hänen oli lennettävä ylhäälle, ja hän kohosikin niin korkealle pilvien joukkoon, ettei lopulta enää tiennyt, lensikö hän maahan päin vai poispäin maasta, sillä hänen oli mahdoton saada selville, oliko maa hänen ylä- vai alapuolellaan. Kun hän vihdoin tuli siitä tolkulle, laskeutui hän maahan eräässä kylässä, jossa meni monta tuntia, ennenkuin hän sai italialaiset viranomaiset vakuutetuiksi siitä, ettei hän ollut itävaltalainen lentäjä. Palattuaan vihdoin asemapaikalleen, hän huomasi lentäneensä harhaan lähes 150 mailia.

Saksan ja Itävallan väestön lisääminen.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 23, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Keskivalloissa on aiituisena huolena kysymys väkiluvun saattamisesta entiselleen. Asiasta on taas pidetty Berliinissä saksalais-itävalta-unkarilainen lääkärikokous. Etevimmät lääketieteelliset auktoriteetit selittivät, että vaikka lääkintä- ja terveydenhoitoviranomaiset tosin voivat tehdä paljonkin näiden valtakuntien väkiluvun lisäämiseksi, niin siihen välttämättä tarvitaan myös hallituksien taholta vapaamielistä yhteiskunnallista lainsäädäntöä. Lastenopetus on saatava halvemmaksi; elinkustannukset lapsiperheille on kaikin mokomin alennettava; verotus on sillä tavoin järjestettävä, että alemmat ja keskiluokat tulevat vastedes pääsemään mahdollisimman vähällä; asunto-olot on ehdottomasti parannettava, ja keinoja keksittävä, miten saada enempi osa väestöä käyttämään hyväkseen elintarpeita tuottavan maan etuja.

Pikkulintujen taloudellinen arvo

on vihdoin alettu huomata Ranskassakin, kun suojeluksen puutteessa pienet laululinnut ovat hävinneet miltei sukupuuttoon. Lintujen vähyyden takia aiheuttivat tuhohyönteiset v. 1910 yksin Gironden viiniviljelyksille 40 miljoonan frangin vahingon, ja öljypuiden kasvattajat Ala-Ranskassa ovat samasta syystä kärsineet niin suuria vahinkoja, että uhkaavat hylätä koko elinkeinon. Asian auttamiseksi ehdotetaan nyt, että tiklivarpusia, punatulkkuja, hamppuvarpusia, keltasirkkuja, rastaita, mustarastaita ja kottaraisia, jotka kaikki mielellään pesivät puutarhoissa, ruvettaisiin siittämään suurissa, vartavasten laitetuissa lintutarhoissa ja laskettaisiin sitte täysikasvuisina linnuista tyhjenneihin metsiin ja vainioille.

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PIIRIJÄRJESTÄJÄN, TOVERI ALFRED HAUTAMÄEN MATKAT CALIFORNIASSA.

Toveri Hautamäki puhuu seuraavissa paikoissa:

KESÄKUULLA:
W. Berkeley 1—3—16—18—20.
San Francisco 2—4—15—17—19.
Reedley 5—6—7.
Los Angeles ja San Pedro 8—9—10—11—12—13.
Eureka ja ympäristö 22—23—24—25—26—27.
Fort Bragg ja ympäristö 28—29—30.

HEINÄKUULLA:
Fort Bragg ja ympäristö 1—2—3—4—5—6.

Osastot Californiassa. Virkailijat osastoissa pitäkööt huolen että nämä puhetilaisuudet tulevat osaston kokouksissa heti parhaan järjestelyn alaisiksi, neuvoteltakoon miten saadaan paikkakunnan koko suomalainen väestö kuuleman tov. Hautamäen puhetta.

Puoluetervehdyksellä,
Californian s. s. o. Valtiokomitea.

Länsipiirin organiseeraja, tov. Alfred Hautamäki luennoi Marshifieldissä tämän kuun 27—28 päivinä. Saapukaa joukolla kuulemaan!

Toverillisesti,
Länsipiirikomitea.

Pöytäkirja,

kirjotettu länsipiirikomitean kokouksessa, Astorian s. s. osaston talolla toukok. 19 p:nä, 1918.

1) Sihteeri kutsui kokouksen järjestykseen kello 9 aamulla. Puheenjohtajaksi valittiin Kalle Bellman ja pöytäkirjan tarkastajiksi A. W. Wirta ja W. N. Reivo. — Saapuvilla olivat Tyyne Hyrskymurto, W. N. Reivo, Kalle Bellman ja allekirjottanut Astoriasta, Portlandista Peter Kähkönen ja Svensenistä A. W. Wirta. — Aug. Nikula oli poissa syytä ilmoittamatta. — Kokouksessa oli myöskin läsnä piirin organiseeraaja Alfred Hautamäki.

2) Sihteeri ilmotti saaneensa tiedon Portlandin s. s. osastolta, että sikäläinen osasto on valinnut piiritoimikuntaan Ceo. Altmanin tilalle Peter Kähkösen. Hyväksyttiin. — Vaihdos on tapahtunut sentakia, että Altman on jäänyt pois Toverin johtokunnasta ja niinollen eronnut piiritoimikunnastakin.

3) Luettiin sihteerin toimintakertomus ja hyväksyttiin ilman keskustelua. Samoin myöskin hyväksyttiin sihteerin laatima työjärjestys.

4) Avoinnaolluta piirin sihteerin paikkaa oli hakenut Astorian s. s. osaston jäsen, Elias Jääskeläinen. Muutaman puheenvuoron käytettyä hyväksyttiin Jääskeläinen yksimielisesti piirisihteeriksi ja päätettiin kutsua toimeen niin pian kuin entinen sihteeri on uuden kanssa saanut asiat järjestettyä siten että sihteerin vaihdos voi tapahtua.

5) Luettiin kirje, jonka oli lähettänyt toveritar Josefina Sonne, Rocklinista, Cal. Kirjeessä ilmotettiin, että mainitun paikkakunnan s. s. osasto on lakannut toimimasta, syystä että kaikki paikkakunnalla asustaneet suomalaiset ovat muuttaneet pois. Sihteeri ilmotti kirjottaneensa asian johdosta Californian s. s. valtiokomitealle, kehottaen komiteaan ottamaan selon asiasta, sekä katsomaan perään, ettei mainitun osaston omaisuus joudu hukkaan. Hyväksyttiin.

6) Toveri Kalle Paakkolalta Devil

Välipaloiksi

Mitä silloin tapahtuisi?

Niin mitäkö tapahtuisi ja milloin ja missä? Ei yhtään mitään. Mailmassa on nykyisin niin kiirettä pauhinaa ja hyörinää, ettei yksikään jouda edes **eteensä** katsomaan, puhumattakaan sen silmäilemisestä mitä jo on ehtinyt tapahtumaan. Eikäpä tuolla taida olla niin väliäkään. Onhan se niin helppoa mennä siinä toisten mukana. Eikö vaikka—? Ihmisen on aina silloin hyvä olla kun se ei huoli huomisesta.

Kautta koko tämän meidän planeetan kuuluu samanlaista ruplatusta kuin ennen siellä isäin maassa tallirakennuksen sivulla olevasta kodasta, jossa suuren suuri saippuakattila kiehua pörisi. Ne vanhan ajan "suovan" keittäjät tunsivat tehtävänsä ja tiesivät miten on tulta kohennettava, että kaikki ihrat ja muut ketjakkeet suovaksi sulautuvat. Jos nyt esimerkiksi ajattelisimme näin, että tämä meidän planeetta on yksi suuren suuri suopakattila, jossa kaikenlaiset eri aineksset mäskiksi muovaillaan, niin me huomaamme, että niillä, jotka ovat tulen kohentajina on melkein yhtä suuri ammattikehitys kuin noilla entisajan suovan keittäjillä. Meidän jotka suovaksi survotaan ei tarvitsekaan vaivata päävärkkiämme, voimme olla aivan vakuutetut, että saamme vuoromme mäskiytyä aikanaan. Tämä mäskiytyminen ei tapahtuisi niin suloisessa sopusoinnussa, ellei olisi noilla tulen kohentajilla niin hyvää järjestelmää millä ne sitä mäskikasaa sekottelevat.

Meikäläisetkin ovat joskus erehtyneet, puhuneet ja kirjottaneet hyvästä järjestäytymisestä, mutta se on aivan turhaa ajan ja voiteen haaskausta, sillä noilla tulen kohentajilla on jo sellainen olemassa ja kun sellainen hyvä järjestys ja järjestelmä jo kerran löytyy, niin olisihan se aivan hullu... no, no ei nyt aivan hulluutta, mutta sanoaksemme typerää puuhata tenää sellaista mikä jo kerran on olemassa. Ehkä helpommin voimme mäskiytyä sitäkin kommervenkittä. Mäskiydy sinä tänään ja minä huomenna, ei väliä kumpi meistä ennen menee, sillä kumminkin kumpikin menemme...

Nämä tällaiset välineet, joita sanomalehdiksi kutsutaan ovat niitä kekäleitä, joilla tuon suuren summattoman suopakattilan alla kuumuutta lietsotaan. Niillekin ketjakkeille joista suopa keitetään on uskottu joku kekäle hoidettavaksi, siellä täällä, pelkän näön vuoksiko vain...

Mäskiytymisprosessi on siksi voimakas, että välistä tuntuu, että meidän käytettävä kekäle onkin vaan pelkkää koristusta ja näköhäiriö tuon suuren suopapadan alla olevien tulen kohentajien kekäleiden joukossa.

Noilla tulen kohentajilla on niin viisas järjestelmä, että he puhalluttavat kekäleensä keitettävillään ja sillä välin keitettävien kekäle tummenee ja joskus käypi aivan sysimustaksikin. Silloin... niin silloin nämä tulen kohentajat riemuitsevat ja pistävät samppanjaksi — kuivissakin valtioissa... Ilo on suuri ja mäskiytymisprosessi kohoaa... se vain kohoaa.

Tempaappa itsesi kerran irti, hetkeksi vain, touhuistasi — mitä ne sitten lienevätkin — ja käännähdä ympäri kerran, tai kaksi, niin näet laumottain keitettävien puhaltelemassa keittäjiensä kekälettä... Ei tule kysymykseen mitä se maksaa. Onhan se niin viisaan näköistä kulkea vieras kekäle taskussa, joku näet voisi johtua ajattelemaan, että tuo keitettävä mahtaa olla viisas mies... niinhän se onkin sano...

Mutta... varjele meitä, jos tuollaiset keitettävät joutuvat suorittamaan oman kekäleensä tilausmaksun, vaikka tuntuvasti pienemmänkin kun tulenkohentajien kekäleestä, niin silloinkos vasta ulina ja volina on ylimmillään. Puhaltakaamme edelleenkin tulen kohentajien kekäleihin, se jouduttaa kärventymistämme ja suopa siinä suuren suuressa kattilassa tulee entistä sakeammaksi.

Mutta entäs sitten... jos nuo keitettävät kerran eksyisivät oikein joukolla puhaltamaan vain omia kekäleitään, niin... mitä silloin taaphtuisi... Ehkä tuli kävisi niin voimakkaaksi, että suopakattilan pohja sulaisi ja sen mukana tulenkohentajat häviäisivät kekäleineen, kuin Romanoffin suku sen suuren ja mahtavan Venäjän päämajasta.

Minusta, sinusta ja meistä kaikista riippuu, kuinka loistavana vieraitten kekäleiden tuli loimuaa... jatkaammeko edelleen puhaltamista muuhun kuin omaan kekäleeseemme—?

Itsekullakin ovat omat halunsa,

niinpä minullakin. Minä olen aina tuntenut suuria taipumuksia päästä erikoisempiin välilöihin noiden Eevan sisarien kanssa. Tosin minulla ei ole pienimmässäkään suhteessa edellytyksiä siihen. Ennenkuin siinä hyvin voisi onnistua, pitäisi olla "praktiikkaa", kuten sanotaan. Vähintäänkin olisi pitänyt olla välilöissä jo niin pitkälti, että kahdesta olisi ehtinyt ottamaan — tai saamaan, ei väliä kummin päin — avioeron ja kolmannen toimittamaan hautaantoimittajan huostaan. Silloin voisi omata vaikka "ylioppilaan" arvon alallaan ja menestyminen olisi taattu.

Vaikka minulla ei nyt satukaan olemaan "praktiikkaa" ja sen lisäksi on minulla aina ollut helkkarin huono "luki" naismailmassa, niin siitä perustamatta on lupa kumminkin yrittää. Luonnonlaadultani olen minä aina ollut taipuisa uskomaan kaikkea hyvää naisväestä, vaikka siinä vanhassa kirjassa sanotaankin totuutena se, että nainen meidät miehetkin johti ulos paratiisista. Olipahan senkin kanssa nyt miten hyvänsä, minun päävärkkini mukaan on nainen sittenkin vähintäänkin sen natsareetilaisen arvoinen, joka siellä Siinain vuoristossa, jolloinkin, jossain oli ruokkinut kaksitoista raavasta miestä yhdellä leivällä ja kahdella kalalla.

Kuinka moni meidän naisistamme nykypäivinä eikö saakin ruokkia perheensä paljoa pienemmillä sapuskoilla?

Nähkäs, entisaikoina ymmärrettiin sanalla leipä sellaista möhkälettä, jonka syöminen todellakin oli kahdelletoista miehelle aivan täysi työ. Vielä minun poikaviikarina ollessani olivat leivät niin suuria, että mies ei viitsinyt montakaan kerrallaan kantaa, mitä sitten kun otetaan tuhatkunta vuotta taaksepäin, sen mukaan mitä leivät ovat pienentymistään pienentyneet, on silloin yhtä leipää kuletamaan tarvittu vähintäin kaksi muulia.

No entäs sitten ne kalat...? Niitä oli vaan kaksi ja ne hyvin riittivät. Mutta kuka takaa, etteivätkö kalat olleet samassa suhteessa suurempia nykyajan silakoita kuin leivät nykyajan leipiä. Columbiankin vanhat kalastajat väittävät, että kalat pienenevät vuosi vuodelta. Siis ei mitään ihmettelemistä tuossa kahdentoista miehen ruokkimisessa. Mutta toista on nykypäivinä.

Kun katselemme mitä nykyajan nainen tässä ruokkimisasiassa tekee, niin oikein hiukset nousevat pystyyn ajatellessa sitä suurta matemaattista taitoa mitä varsinkin työtäraatavien naisväki jokapäivä suorittaa. Tämä natsareetilaisen ruokkimisteoria — jota on tuhatkunta vuotta ihmeenä kerrottu — on lasten leikkiä siihen nähden.

Minä olen aina ihmetellyt miksi omistava luokka on niin kovin pikeytynyt naiseen; jos silmäilette mitä hyvänsä taideluomaa, jossa aijotaan esittää jotakin "symboolia" yhteiskunnastamme, niin te näette naisen siinä kuvattuna joko voitoksissa tai maalauksissa. Olen ollut aika pöhlö, toisten samanlaisten pöhlöjen joukossa ja luullut, että se on siksi, että kauneus on kysymyksessä, mutta sillä onkin hyvemmät tarkotukset, vaikka he eivät ole siitä meille puhuneet.

Jolleivät naisemme omaisi tuota ruokkimisen taikavoimaa, niin me raatajat olisimme jo aikoja sitten kuolleet kuin torakat sukupuuttoon. Omistavat luokat oivaltavat tämän, että se on juuri nainen, joka ruokkii työläiset niin perin halvalla, sillä heidän muonituslaskunsa kohoaa satakertaisesti siitä, mitä raatajat voivat elämiseen kiinnittää. Siksi he asettavat naisen "symbooliksi", hyvittääkseen edes jotain tietä suurinta tuottajaansa.

Vaikka heittäisimme hiiteen kaikki nuo "sympooli"-asiat, niin tosiasiana pysyy se, että jollei meillä olisi nykypäivinä naista järjestelemässä meidän muonasuhteitamme, niin pianpa kävisi hammasvärkkiemme kanssa samaten kuin myllynkiville, jotka ovat saaneet muutamia kertoja pyörähtää tyhjiltään, ne juuttuisivat ja kuivettuisivat vastakkain. Siksipä minä olen aina taipuisa nostamaan hattuani naiselle, ainakin silloin kun muistan muonituskysymyksen.

Kun kerran nainen on näin tärkeä kapine meidän säilymisellemme, pitäen tyystin huolen siitä, etteivät miesten — nimittäin sellaisten miesten, jotka ovat ankkuroituneet — menot jäisi varsin paljoa pienemmäksi tulopuolta, niin ohjatkaamme häntä hieman.

Katsokaas, meillä löytyy kaikenlaisia kamasatsoja, joita kaupiaiksi nimitetään, joiden viettelyksille nainen on alttiina. — Emme saa unhottaa, vaikka tunnustammekin naisen oivallisen ruokkimis-systeemin, että se oli nainen, joka antoi omenan vietellä itsensä siellä Edenissä. — Nämä kauppiaat järjestään palvelevat hyvässä tarkotuksessa yhteiskuntaa; he auttavat ihmisiä hankkimalla niille tavaraa, tarpeellista, jos tarpeetontakin; heillä ei ole mitään itsekkäitä pyyteitä, he vain aikovat sen ainoastaan palvelukseen ihmisiä. Ei mitään voiton pyyntiä, pois se — kuka nyt sellaista...

Me näemme kauppoja kaikkialla ja kaikenmoisia ja -laisia. Olletteko koskaan kiinnittänyt huomiotanne siihen, kuka nuo kaikki kaupat ylläpitää? Kuka se on, joka tekee niistä ostoksensa? luonnollisesti ihmiset, vastaatte. Luonnollisesti... Mutta ihmiset jakaantuvat vaan kahteen asialliisesti vastakkaiseen luokkaan: työtätekeviin ja työntulokset ottaviin. Samoin kuin eläinkunta maalla- ja ilmassaliikkuviin. Työläisiä me voisimme hyvällä syyllä verrata maalla mateleviin; tämä aines se on joka kaikki kaupat ylläpitää. Eivätkö sitten nuo ilmassaliikkujat mitään tarvitse? tuuminee joku. "Jesseri." Mutta he harvoin ostavat enempää ruoka-, kuin muitakaan tarpeitaan sen paikkakunnan kaupoista missä asustavat. He tuottavat tarvikkeensa sieltä missä niitä suuremmissa määrin valmistetaan ja saavat ne halvemmalla. **Siis kunkin paikkakunnan kaupat jäävät työläisten kannatettavaksi.** Se on: